(ג) (יב) יִתְפַּלֵּל עִמָּהֶם וְאַחַר כָּךְ יִקְרָא קְרִיאַת שְׁמַע (ד) עִם בְּרָכוֹתֶיהָ: ד זְאַחַר שׁוֹמֵר עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל אוֹמֵר אָמֵן (יג) אַחַר בִּרְכַּת עַצְמוֹ, (יד) וְלֹא יַעֲנֶה אָמֵן אַחַר בִּרְכַּת (טו) הַמַּלְךָ (ה) בִּכְבוֹדוֹ. (טז) (וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן רט"ו (ס"ו)):

ז הַרַמְבַּ"ם בְּפֶרֶק א' מֵהִלְכוֹת בְּרָכוֹת (ה"ז).

רלז סֵדֶר תְּפִלַּת עַרְבִית. וּבוֹ סָעִיף אֶחָד:

א (א) אֵין שְׁלִיחַ צִבּוּר חוֹזֵר הַתְּפִלָּה בִּתְפִלַּת עַרְבִית. (ב) (וְאֵין נוֹפְלִין עַל פְּנֵיהֶם לְאַחַר עַרְבִית):

א הַרַמְבַּ"ם בְּפֶרֶק ט' מֵהִלְכוֹת תְּפִלָּה (ה"ט) וְהַטּוּר וְרַשְׁבָּ"א (בתשובה ח"א סי' קפג).

רלח לְקַבֵּעַ עִתִּים לַתּוֹרָה בַּלַּיְלָה. וּבוֹ ב' סְעִיפִים:

א עֲיָרוּבִין (י"ח) [ס"ה (ע"א)]. ב שָׁם.

א אֲצָרִיךְ לִזָּהֵר (א) בִּלְמוּד הַלַּיְלָה יוֹתֵר מִבְּשֶׁל יוֹם, וְהַמְבַטְּלוֹ (ב) עָנְשׁוֹ (ג) מֻרְבֶּה: ב אִם יֵשׁ לוֹ

בֵּאֹר הֵיטֵב

יְדֵי תְּפִלַּת עַרְבִית, וְהָאִידְּ יִתְפַּלֵּל אַחַר כָּךְ עַרְבִית שֵׁנִית, עַיֵּן שָׁם. וְכָתַב אֲלִיָּה זוּטָא (סק"א) דְּצֵל כָּל פָּנִים לֹא יֵעָמֵד וּפָנָיו אֶל הַקִּיר כְּמוֹ בִּשְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה: ג (ג) יִתְפַּלֵּל עִמָּהֶם. אַף עַל פִּי שֶׁהֵם מִתְפַּלְּלִים מִבְּעוֹד יוֹם, מִכָּל מָקוֹם תְּפִלַּת הַצִּבּוּר צָרִיכָא מִמֵּיסְמַךְ גְּאֻלָּה לְתִפִלַּת עַרְבִית שֶׁהוּא רְשׁוּת. וְנִרְאֶה לִי דְּאִם יֵשׁ שֶׁהוּת, יִקְרָא קְרִיאַת שְׁמַע וּבִרְכוֹתֶיהָ, וְיִדְלֵג 'בָּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן' וְגוֹ' וְגַם 'יָאֵר עֵינֵינוּ' וְגוֹ' כְּדֵי לְהִתְפַּלֵּל עִם הַצִּבּוּר, דְּאֵינָהּ אֶלָּא מִנְהָג, וְכָמָּה גְּדוֹלִים סוֹבְרִים דְּאֵין לֶאֱמֹרוֹ. וְאִם בָּא לְבֵית הַכְּנֶסֶת בְּשָׁעָה שֶׁמִּתְחִילִין בָּרְכוּ וְהוּא לֹא הִתְפַּלֵּל מִנְחָה, יִתְפַּלֵּל מִנְחָה בְּעוֹד שֶׁהֵם קוֹרִין קְרִיאַת שְׁמַע וּבִרְכוֹתֶיהָ וְאַחַר כָּךְ יִתְפַּלֵּל עַרְבִית עִם הַצִּבּוּר, דְּאַף עַל גַּב דְּבֵרְכָה בְּלֹא חֲתִימָה בְּעִלְמָא אֵינָהּ חֲשׁוּבָה בְּרָכָה כְּלָל, מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן דַּאֲפִלּוּ קֹדֶם שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה הוּא רַק מִנְהָגָא בְּעִלְמָא, הָבוּ דְּלֹא לְהוֹסִיף עָלָהּ]. עוֹד כָּתְבוּ, בִּמְקוֹמוֹת שֶׁמְּקַדִּימִין לְהִתְפַּלֵּל עַרְבִית מִבְּעוֹד יוֹם וּבָא לְבֵית הַכְּנֶסֶת בְּשָׁעָה שֶׁמַּתְחִילִין בָּרְכוּ וְהוּא לֹא הִתְפַּלֵּל מִנְחָה, יִתְפַּלֵּל מִנְחָה בְּעוֹד שֶׁהֵם קוֹרִין קְרִיאַת שְׁמַע וּבִרְכוֹתֶיהָ וְאַחַר כָּךְ יִתְפַּלֵּל עַרְבִית עִם הַצִּבּוּר וְאַחַר כָּךְ יִקְרָא קְרִיאַת שְׁמַע וּבִרְכוֹתֶיהָ בַּלַּיְלָה. אָכֵן אִם יִהְיֶה לוֹ לְתִפִלַּת עַרְבִית מִנְיָן בַּלַּיְלָה, יַמְתִּין בִּתְפִלַּת מִנְחָה לְהִתְפַּלֵּל בְּשָׁעָה שֶׁהַצִּבּוּר מִתְפַּלְּלִין עַרְבִית, וּתְפִלַּת עַרְבִית יִתְפַּלֵּל אַחַר כָּךְ כְּדִינָהּ עִם צִבּוּר בַּלַּיְלָה [פְּרִי מְגַדִּים (משז"ז סק"ד)]: (יב) יִתְפַּלֵּל עִמָּהֶם. דְּתִפִלַּת הַצִּבּוּר עֲדִיפָא מִמֵּיסְמַךְ גְּאֻלָּה לְתִפִלָּה (פ) דְּעַרְבִית [וַאֲפִלּוּ אִם הַצִּבּוּר מִתְפַּלְּלִין מִבְּעוֹד יוֹם, אֲפִלּוּ הָכִי יִתְפַּלֵּל (ט) עִמָּהֶם וְיִקְרָא קְרִיאַת שְׁמַע וּבִרְכוֹתֶיהָ כְּשֶׁיּוּגְּעַ וְמַנָּהּ. וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן רל"ג סָעִיף א' מָתַי יוּכַל לְהִתְפַּלֵּל שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה (י) דְּעַרְבִית מִבְּעוֹד יוֹם]. אֲבָל כָּל זֶה דַּוְקָא כְּשֶׁהוּא מְשֻׁעָר שֶׁלֹּא יוּכַל לְהַשִּׂיג אַחַר כָּךְ מִנְיָן לְהִתְפַּלֵּל עִמָּהֶם, דְּאִי לָאו הָכִי אֵין לוֹ לְבַטֵּל מִצְוַת סְמִיכַת גְּאֻלָּה לְתִפִלָּה: ד (יג) אַחַר בִּרְכַּת עַצְמוֹ. שֶׁהוּא סִיּוּם בִּרְכַּת קְרִיאַת שְׁמַע, וְאָזֵיל הַמְחַבֵּר לְטַעֲמֵיהּ בְּמַה שֶׁפָּסַק בְּסִימָן רט"ו סָעִיף א', עַיֵּן שָׁם: (יד) וְלֹא יַעֲנֶה וְכוּ'. כִּי הִיא אֵינָהּ שַׁיָּךְ לִבְרַכַּת קְרִיאַת שְׁמַע, וְהָוְיָא כְּכָל בְּרָכָה מְיֻחֶדֶת שֶׁאֵין עוֹנֶה אָמֵן אַחַר בִּרְכַּת עַצְמוֹ: (טו) הַמֶּלֶךְ בִּכְבוֹדוֹ. בְּאוֹמְרוֹ (יא) תָּמִיד יִמְלֹךְ עָלֵינוּ לֹא יִהְיֶה כַּנָּתְנוֹ בִּלְשׁוֹן בַּקָּשָׁה שֶׁיִּמְלֹךְ עָלֵינוּ דְּהַיְנוּ לְקֹרֶב הַגְּאֻלָּה, שֶׁאֵין תְּפִלָּה בַּחֲתִימַת הַבְּרָכָה, אֶלָּא יִהְיֶה כַּנָּתְנוֹ בִּלְשׁוֹן שֶׁבַח, שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יִמְלֹךְ לְעוֹלָם [מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ד)]: (טז) (וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן רט"ו. רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁשָּׁם כָּתַב הָרַמְ"א שֶׁבִּמְדִינוֹתֵינוּ אֵין נוֹהֲגִין לַעֲנוֹת אַחַר בְּרַכַּת עַצְמוֹ, אֲפִלּוּ אַחַר בְּרַכַּת שׁוֹמֵר עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לָעַד:

א (א) אֵין שְׁלִיחַ צִבּוּר וְכוּ'. שֶׁאֵין תְּפִלַּת עַרְבִית חוֹבָה רַק מִצְוָה,

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ג (פ) אֲבָל בְּשַׁחֲרִית עָדִיף מִצְוַת סְמִיכַת גְּאֻלָּה לִתְפִלָּה מִתְּפִלָּה בְּצִבּוּר, וְעַל כֵּן אִם בָּא לְעַזְרַת אֲבוֹתֵינוּ וְכוּ' אָסוּר לוֹ לְהִתְפַּלֵּל עִם הַצִּבּוּר וְלִקְרֹא קְרִיאַת שְׁמַע וּבִרְכוֹתֶיהָ אַחַר כָּךְ [כָּל הַפּוֹסְקִים]: (ע) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ג) וְכִדְבָרָיו מוֹכֵיחַ בִּתְשׁוּבַת רַב הַאי גְּאוֹן הַמּוּבָא בְּרֹאשׁ רֵישׁ בְּרָכוֹת (סי' א), עַיֵּן שָׁם, וְקָצַת מִמְּנוּ הָעִתִּיקוּ הַבַּיִת יוֹסֵף בְּסִימָן זֶה (ד"ה ונראה שפיר): (י) הַיְנוּ דְּאִם דַּרְכּוֹ לְהִתְפַּלֵּל מִנְחָה אַחַר

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah